

La meningitis tuberculosa. Problemes diagnòstics i pronòstic que planteja

pel

Dr. B. RODRIGUEZ I ARIAS

RESUM

La meningitis tuberculosa és, indiscutiblement, la malaltia més important, pràcticament, de totes les formes de tuberculosi dels nervis i centres nerviosos. Intentar, doncs, precisar llur diagnòstic i llur pronòstic, resulta sempre d'actualitat.

Els problemes diagnòstics, complexos molt sovint, poden ésser resolts a base d'un estudi acurat dels antecedents, de la simptomatologia clínica i del líquid cèfalo-raquídic principalment.

Tothom coneix la significació d'un antecedent tuberculós, d'una síndrome típica o atípica de meningitis i d'una linfoцитosi i albuminúria del líquid amb baixa de la tara de clorurs i de glucosa. La diferenciació amb altres tipus de meningitis agudes o cròniques és, doncs, factible, com també amb intoxicacions que produeixen un determinisme meníngic o amb tumors i abscessos del cervell, per exemple.

Però la diferenciació entre meningitis tuberculosa, sífilis nerviosa i encefalitis i encefalomièlitis és més comprometedora de vegades, tenint com té una importància més cabdal, potser.

La sífilis pot ésser exclosa practicant un estudi serològic múl-

tiple. Però l'encefalitis no, tanmateix, sobretot quan atrau un antic terreny tuberculós.

Clínicament les síndromes poden superposar-se, humoralment gairebé també. Tan sols els sèrums i els clorurs donen un resultat un xic diferent. Els antecedents — ho hem vist a la darrera epidèmia barcelonina del 1931-32, de processos encefalomielítics — corresponen de vegades a una tuberculosi. L'evolució soluciona l'enigma, és cert, per la modificació dels símptomes clínics i humorals, però aleshores no té tracte simplement professional o practica llur coneixement.

Cal tenir present, doncs, la possibilitat de què terribles encefalomielitis es desenrotllen en terreny tuberculós, donant la impressió d'una síndrome de meningitis tuberculosa.

Respecte als problemes pronòstics, convé insistir novament sobre la guaribilitat reduïda, és veritat, però guaribilitat en fi, de la meningitis tuberculosa. Hi ha proves convincents de líquid cèfaloraquídic, que equivalen a una biòpsia.

Ara bé, l'evolució favorable és independent d'un tractament o d'un altre. Arriben a guarir-se, sobretot les formes que temps enrera passaven desapercebudes com a tal. Poques, molt poques, de les ultra-evidents, que són les que es diagnostiquen correntment.

Malgrat això, han de propugnar-se els tractaments més lògics i més senzills, combatent l'escepticisme de molts clínics, que no fan ni deixen fer res.

Per consegüent, hem d'estar "alerta" quant a una possible confusió amb les encefalitis i hem d'ésser sempre intervencionistes, però ni maximalment, ni sistemàticament.

Intervenció del Dr. Serra i Salses

El que més crida l'atenció en la comunicació del Dr. Rodríguez Arias és en ço que fa referència a la curabilitat de la meningitis tuberculosa, cosa que fins ara, clínicament, era considerat com una excepció. Comprenc que fins que els medis de laboratori, ajudats d'una major perfecció clínica, no han assolit el nivell actual, ha estat difícil precisar bé l'evolució d'una malaltia susceptible d'haver provocat un error de diagnòstic, sobretot en el que a encefalitis o meningo-encefalitis epidèmica fa referència. Per tant, els casos a que fa referència el Dr. Rodríguez Arias, oferei-

xen un interès notable sempre i tant la intervenció del metge pugui ésser eficaç, suposant que no es limiti a l'expectació i constatació del succeït. Si no hi ha tractament, el problema continua essent un problema de diagnòstic, i si n'hi ha, cal que sigui conegut per tothom. Prego, doncs, al Dr. Rodríguez Arias tingui a bé aclarir-me aquest punt.

Rectificació del Dr. Rodríguez Arias

Agraeixo al Dr. Serra i Solses, la seva intervenció, i per a respondre a la demanda feta, dec dir que tots els tractaments ofereixen avantatges i inconvenients. Per convèncer-se d'això, solament cal llegir-se qualsevol llibre. Des d'un punt de vista personal, crec que dona resultats l'ús dels iòdics, associats o no a les injeccions intra-raquídiqües d'aire esterilitzat. Però, repeteixo, la meningitis evolució espontàniament i tots els sistemes poden ésser útils per a afavorir la guarició. No ha de defensar-se cap sistema concret.